

Právní předpisy upravující poskytování první pomoci

Článek odpovídá na dotazy jaké právní předpisy upravují poskytnutí a neposkytnutí první pomoci. Jde samozřejmě o zdravotnickou první pomoc, jejíž systém výuky a související normy znalostí tvoří jednu z hlavních činností naplňování poslání a úkolů ČČK.

1. Zákon č. 20/1966 Sb., zákon o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v § 9, odst. 4 jmenovité povinnosti každého, co musí v zájmu svého zdraví a zdraví spoluobčanů činit, zejména poskytnout nebo zprostředkovat nezbytnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky závažné poruchy zdraví, jakož povinnost zúčastnit se zdravotnického školení a výcviku, uloženého z důvodu obecného zájmu.

2. Oblast pracovněprávní představuje především zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, kde v hlavě páté bezpečnost a ochrana zdraví při práci - prevence rizik - stanoví § 132a, odst. 6 povinnost zaměstnavatele zajistit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště vyškolení a vybavení zaměstnanců, kteří jsou schopni poskytnout první pomoc či organizovat její poskytnutí.

Jde o závazkový vztah zaměstnavatele vůči zaměstnancům, na jehož plnění se často podílí oblastní spolky ČČK na základě uzavřené příslušné smlouvy.

3. Oblast dopravněprávní je řešena zejména zákonem č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde je problematika poskytování první pomoci řešena v § 47 (dopravní nehoda), odst. 3, který stanoví povinnosti účastníků dopravní nehody i povinnost došlo-li ke zranění, poskytnout podle svých schopností první pomoc a přivolat ke zraněné osobě zdravotnickou záchrannou službu. V této souvislosti je na místě zmínit související vyhlášku č. 32/ 2001 Sb., vyhláška o evidenci dopravních nehod, kde v § 4, odst. 1 je stanoveno, že v evidenci údajů o účastníkovi dopravní nehody se mimo jiného vždy eviduje poskytnutí první pomoci.

4. Oblast trestněprávní prostřednictvím zvláště zákona č. 190/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v §§ 207 a 208 sankce za neposkytnutí pomoci.

Tento trestný čin je v zákoně přesně formulován, rozdílnou trestní sazbou je rozlišeno neposkytnutí pomoci v případech.

- kdy tak bylo možno učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného,

- kdy byl podle povahy svého zaměstnání dotyčný povinen takovou pomoc poskytnout,
- kdy řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného.

Existují další obecně závazné právní předpisy k předmětné problematice, např. občanský zákoník, obchodní zákoník, živnostenský zákon, právní předpisy z oblasti zdravotnictví a jiné. Bližší údaje o nich by přesáhly rámec a účel tohoto článku.

Zpracoval: JUDr. Jiří Zapletal